

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 21Ps/28/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318207859
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ondrej Hertel
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2318207859.17

Uznesenie

Okresný súd Galanta v právnej veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony D. D., P. XX.X.XXXX, X. E. S. L. XXXX/XX, X., v konaní zastúpenej opatrovníčkou M. M. Z.Á., P. XX.X.XXXX, bytom ulica D. C. XXXX/X, X., za účasti Okresnej prokuratúry Galanta, o obmedzení spôsobilosti na právne úkon menovanej, takto

rozhodol:

- I. Konanie zastavuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.
- III. Štátu nepriznáva náhradu trov proti účastníkom konania.

odôvodnenie:

1. Okresná prokuratúra Galanta doručila na Okresný súd Galanta dňa 20.11.2018 podnet na začatie konania o obmedzení spôsobilosti na právne úkony osoby D. D.. Z tohto podnetu vyplynulo aj to, že z trestnej veci vedenej Okresnou prokuratúrou Galanta pod sp. zn. XPn/XXX/XX/XXXX boli získané poznatky o psychiatrickom ochorení uvedenej osoby. Z lekárskeho záznamu D. E. H., ktoré boli vyhotovené po psychiatrických kontrolách menovanej a ktoré sama menovaná predložila prokuratúre, je zrejmé, že menovaná trpí psychiatrickým ochorením diagnostikovaným lekárom ako diagnóza F20.0, t.j. menovaná trpí schizofréniou, pričom toto ochorenie má vplyv na jej myslenie a konanie. Menovaná už dlhodobo t.j. podáva rôzne podnety, sťažnosti a trestné oznámenia, pričom fakty ktoré udáva vo svojich podaniach sú skreslené pravdepodobne práve kverulárnymi bludnými produkciami, ktoré boli konštatované psychiatrom MUDr. H. v záznamoch z psychiatrických kontrol p. D.. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti Okresná prokuratúra Galanta žiadala, aby Okresný súd Galanta s poukazom na ust. § 23 ods. 2 CMP začal konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony D. D., v ktorom bude dôsledne preskúmaný duševný stav menovanej so zameraním na jej spôsobilosť na právne úkony. K podnetu pripojila Okresná prokuratúra Galanta listinné dôkazy.

2. Po preskúmaní podnetu Okresný súd Galanta uznesením č. k. XXPs/XX/XXXX-XX zo dňa 30.11.2018 začal ex offo konanie o obmedzení spôsobilosti D. D., nar.XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, H., na právne úkony.

3. Podaním doručeným Okresnému súdu Galanta dňa 27.12.2018 do tohto konania vstúpila Okresná prokuratúra Galanta, a to s poukazom na ust. § 13 ods. 1 CMP.

4. Z písomných podaní ani D. doručených Okresnému súdu Galanta dňa 29.01.2019 vyplynulo aj to, že žiadala, aby MUDr. H. predložil správy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s jej vlastnoručným podpisom odo dňa 30.08.2013, nakoľko od tejto doby s ním nie je v žiadnom styku, nebola a nie je jeho pacientkou a neposkytoval jej žiadnu lekársku starostlivosť. Požiadala, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní. Za svojich svedkov navrhla predvolať D. I. U., bývalú hlavnú sestru v

DS a DSS H., a D.. L. O., manažérku v DS a DSS H.. Poznamenala, že jej veľmi záleží na očistení svojej hrubo poškodenej cti a dobrej povesti. Poznamenala, že tak ako každý občan SR, tak aj ona má právo na ochranu osobnosti a na podávanie trestných oznámení, keď sú na nej páchané trestné činy. Ďalej uviedla, že si je vedomá toho, že to čo píše sa niektorým zdá ako písanie bludov, avšak opisuje skutočnosti a za všetkým, čo napísala si stojí.

5. Bolo zrealizované pojednávanie zo dňa 6.2.2019. Z výpovede pani D. vyplynulo aj to, že pani D. sa vyjadrila, že s obmedzením spôsobilosti na právne úkony nesúhlasila, nie je psychicky chorá, v roku 2013, od 19.8. do 30.8., keď bola na kontrole u MUDr. H., čo ju oklamali, on do lekárskej správy napísal, že trpí paranoidnou schizofréniou s perzekučnými a kverulačnými bludmi, bola to falošná správa. Od júna 2008 až doposiaľ bývala v Domove dôchodcov a v Domove sociálnych služieb v H., jej podania smerovali aj na riaditeľku tohto zariadenia pani P., sestričku v tomto zariadení pani W. a MUDr. H., ktorí boli dohodnutí proti nej. Z výpovede procesného opatrovníka vyplynulo aj to, že je dcérou pani D., pani riaditeľke domova, v ktorom je jej matka umiestnená, je na jej mamu vysadená, je v kontakte so sestričkami a pracovníkmi tohto zariadenia, ktorí uvádzajú, že jej matka nie je na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony. Z výpovede prokurátora vyplynulo aj to, že osoba, o spôsobilosti ktorej sa koná podávala písomné podania rôzneho charakteru na ústredné orgány štátnej správy, Slovenskú lekársku komoru a prokuratúru. Osoba o spôsobilosti ktorej sa koná podávala trestné oznámenia na všetkých prokurátorov trestného úseku OS Galanta. V roku 2013 bola osoba, o spôsobilosti ktorej sa koná, hospitalizovaná na psychiatrii v Galante.

6. Uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 21Ps/28/2018-87 zo dňa 15.01.2019 bola ustanovená M.. M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. D. C. XXXX/X, X., za procesnú opatrovníčku osobe, o spôsobilosti ktorej sa koná, ktorá ju bude zastupovať v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

7. Uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 21Ps/28/2018-109 zo dňa 07.02.2019 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, z odvetvia psychiatria a za znalca ustanovil MUDr. D. S. na posúdenie a zodpovedanie odborných otázok.

8. Z predložených správ psychiatrom D.. E. H. vyplýva, že D.Á. D. bola v jeho psychiatrickej starostlivosti od 29.10.2010 do 06.10.2017 a bola u nej diagnostikovaná paranoidná schizofrénia (diagnóza F 20.0) a neskôr bipolárna afektívna porucha, terajšia zmiešaná epizóda (diagnóza F 31.6). Od 16.10.2017 menovaná odmietala navštíviť psychiatrickú ambulanciu D.. E. H.. Zo správ E. nemocnice E. vyplýva, že menovaná bola na psychiatrickom oddelení tejto nemocnice hospitalizovaná od 23.09.2005 do 02.12.2005, od 24.01.2006 do 24.02.2006, od 27.02.2006 do 17.03.2006 a od 30.09.2006 do 30.10.2006 s diagnózami: bipolárna afektívna porucha, historionska porucha osobnosti. Zo správ z hospitalizácie na psychiatrickom oddelení Nemocnice s poliklinikou H.. O. J. C. vyplýva, že menovaná bola na tomto oddelení hospitalizovaná od 19.08.2013 do 30.08.2013 s diagnózou F 20.0 Paranoidná schizofrénia, relaps. V kompenzovanom stave primeranom k diagnóze bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

9. Zo znaleckého posudku D.. D. S. č. 15/2019 vyplynulo aj to, že D. D., nar. XX.XX.XXXX, trpí bipolárnou afektívnou poruchou - aktuálne dekompenzovanou - pri úplnom svojoľnom vynechaní medikácie a u menovanej je prítomná aj zmiešaná porucha osobnosti. Ide o psychické ochorenie trvalého rázu. Podnet Okresnej prokuratúry Galanta na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony menovanej bol z hľadiska psychiatrického dôvodný. Vzhľadom na zdravotný stav menovanej znalec odporučil súdu z hľadiska psychiatrického čiastočne obmedziť menovanej spôsobilosť na právne úkony súvisiace s nasledujúcimi životnými okruhmi a situáciami (vyplývajúce z dekompenzácie psychickej poruchy, ktorou menovaná trpí): udelenie súhlasu s poskytovaním zdravotnej (psychiatrickej) starostlivosti, nakladanie s finančnými prostriedkami (ilustračná suma limitu na denné použitie: do 5,- Eur). Menovaná aktuálne nie je schopná (spôsobilá) kandidovať vo voľbách do zastupiteľských orgánov a verejných funkcií. Schopnosť voliť, resp. zúčastňovať sa referenda, nemá podstatný dopad na jej psychopatológiu, ani na societu, preto (z hľadiska psychiatrického) nie je podstatné a potrebné menovanú v danom obmedzovať. V posudku znalec uviedol, že menovaná je v konaní a správaní noncompliance v liečbe, t. j. dlhodobjšie bez užívanej medikácie, s vyústením do vystupňovaných kverulácií (s podstatnými výdajmi na poštové a kancelárske potreby.) Zo znaleckého posudku vyplýva, že menovaná vzhľadom na svoj aktuálny duševný stav je len limitovane schopná cieľavedome konať a posúdiť následky svojho konania, limity tvoria oblasti s odporúčením obmedzenia spôsobilosti na právne úkony (z hľadiska psychiatrického). Menovaná je len limitovane schopná posúdiť zmysel súdneho konania, z hľadiska psychiatrického, limity

tvorí prítomná dekompenzácia duševného ochorenia, ktorým menovaná trpí (vie, že sa jedná o konanie o spôsobilosti na právne úkony, no podstatu jej prípadného obmedzenia, pre prebiehajúcu aktuálne dekompenzovanú duševnú poruchu nebude schopná spracovať a prijať).

10. Okresná prokuratúra Galanta doručila Okresnému súdu Galanta dňa 31.05.2019 písomné podanie, v ktorom uviedla, že sa plne stotožňuje so závermi znalca, avšak po komplexnom oboznámení sa so znaleckým posudkom ako aj s poukazom na doterajší priebeh konania, považuje za potrebné, aby znalec bližšie zdôvodnil rozsah právnych úkonov, v spojitosti s ktorými navrhuje súdu obmedzenie spôsobilosti na právne úkony D. D..

11. Z písomného podania pani D. doručeného Okresnému súdu Galanta dňa 17.5.2019 vyplynulo aj to, že sa odvoláva proti znaleckému posudku č. 15/2019 zo dňa 19.04.2019, ktorý bol vyhotovený psychiatrom D.. D. S.. V úvode stretnutia s D.. S. bola milo prekvapená jeho milým, láskavým a srdečným chovaním a jeho vyjadrením, že nemá schizofréniu, iba emócie, preto mu napísala ďakovné listy. Po prečítaní znaleckého posudku však zostala veľmi prekvapená, nakoľko je plný výmyslov, klamstiev a krivých obvinení na jej osobu. Bola toho názoru, že D.. S. kryje D.. H. a D.. S. urobil z emócií mániodepresiu. Navrhla, aby D.. H. predložil súdu lekárske správy od augusta 2013 až do 19.10.2017, ale s jej vlastnoručnými podpismi. V starostlivosti D.. H. nebola od augusta 2013 doposiaľ. Za svojich svedkov navrhla predvolať D.. I. U., a D.. L. O.. Navrhla, aby súd nahliadol do jej mobilného telefónu, v ktorom sú fotografie raňajok, sú to dôkazy, ako ju okrádajú.

12. Bolo zrealizované pojednávanie zo dňa 5.6.2019. Z výpovede znalca D.. D. S. vyplynulo aj to, že osoba o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, trpí bipolárnou afektívnou poruchou aktuálne dekompenzovanú pri úplnom svojvoľnom vynechaní medikácie, a že nie je schopná samostatne konať pre týmito orgánmi. Ak by pani D. užívala adekvátnu medikamentóznú liečbu je možné očakávať zlepšenie jej zdravotného stavu. Z výpovede pani D. vyplynulo aj to, že nesúhlasila s obmedzením spôsobilosti na právne úkony, tak ako to navrhol znalec. Teraz je v izbe sama a v tomto zariadení sa aktuálne cíti dobre. Netrpí žiadnym psychickým ochorením. Z výpovede procesnej opatrovníčky vyplynulo aj to, že sa nevie vyjadriť, či je dôvodné obmedzenie jej matky v spôsobilosti na právne úkony. Z výpovede prokurátora vyplynulo aj to, že s poukazom aj na prednesy pani D. na pojednávaní, ktorá spochybňuje diagnózu určenú znalcom, a tiež vyplývajúcu zo zdravotnej dokumentácie, je potrebné pani D. obmedziť v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu navrhnutom znalcom. Je potrebné si uvedomiť, že tým, že pani D. podáva písomné podania, resp. trestné oznámenia, aj na prokurátorov Okresnej prokuratúry, vystavuje sa možnosti trestného stíhania za ohováranie.

13. Okresný súd Galanta rozhodol rozsudkom č. k. 21Ps/28/2018-196 zo dňa 05.06.2019, ktorý bol zrušený uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/64/2019-240 zo dňa 06.11.2019 a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Bolo zrealizované pojednávanie zo dňa 4.3.2020. Z výpovede znalca MUDr. D. S. vyplynulo aj to, že menovaná trpí duševnou poruchou trvalého charakteru a jedná sa o bipolárnu afektívnu poruchu. Odporučil čiastočne obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v udelení súhlasu s poskytovaním zdravotnej psychiatrickej starostlivosti a v nakladaní s finančnými prostriedkami ilustračne do 5 eur a v samostatnom vystupovaní pred rôznymi orgánmi štátnej správy a samosprávy.

15. Bolo zrealizované pojednávanie zo dňa 8.6.2020. Z výpovede svedkyne Mgr. I. U. vyplynulo aj to, že dňa 1.2.2018 nastúpila do domova ako hlavná sestra, odvtedy sa pozná s pani D.. Mnohokrát boli tvrdenia pani D. opodstatnené. Je pravdou, že zásielky, ktoré boli doručované pani D. niesli známky poškodenia, teda pani D. jej ukazovala aj listy, ktoré posielala, ktoré boli otvorené a znova zatvorené. Stávalo sa, že na vrátnici sa hromadili žlté lístky a pani D. v zariadení bola. D.. H. evidoval pani D. na sedeniach, hoci tam ona nebola. Je pravdou, že posielala nadmerné množstvo písomností. Z výpovede svedkyne D.. D. B. vyplynulo aj to, že v októbri 2019 nastúpila do domova ako riaditeľka zariadenia. Nemôže povedať, že by bol od tohto obdobia s pani D. nejaký problém alebo konflikt. Z jej pohľadu si nemyslí, že by pani D. mala byť zbavená svojprávosti. Od obdobia nástupu svedkyne do domova ako riaditeľky zariadenia až doposiaľ neužívala pani D. psychiatrickú medikamentóznú liečbu. Pani D. bola ubytovaná sama na izbe.

16. Bolo zrealizované pojednávajúce zo dňa 15.7.2020. Z výpovede svedkyne D.. D. B. vyplynulo aj to, že keď preberala zariadenie, zastupujúca riaditeľka pani Y. jej hovorila, že pani D. je konfliktná. To, že pani D. bola zapísaná ako konfliktný človek jej hovorili aj pani Y., pani L., pani U., pani N., pani N.. Z výpovede svedkyne D.. L. O. vyplynulo aj to, že v júni 2017 do zariadenia nastúpila ako externý manažér, živnostník. Hneď ako nastúpila, tak bývalá riaditeľka P. jej povedala, že pani D. je veľmi konfliktný človek. Tú diagnózu, čo určil D.. H., myslí, že to bola schizofrénia, mu Úrad na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zamietol s tým, že nebola táto diagnóza správna, že nesprávne určil diagnózu. Pani P. sa sem tam prezradila, keďže vedela o obsahu zásielok adresovaných pani D.. Pani D. vedela skritizovať stavu, ak bola nevyhovujúca, keď uvedenej svedkyňi jeden kuchár hovoril, že má variť napríklad z 50 kg mäsa a dostane 15 kg mäsa. Strava pre ležiacich pacientov bola nedostatočná. Pani D. fyzicky MUDr. H. nenavštevovala, ale on ju stále viedol ako svoju pacientku.

17. Bolo zrealizované pojednávajúce zo dňa 28.9.2020. Z výpovede svedkyne D.. L. O. vyplynulo aj to, že je pravda, že bývalá riaditeľka P. sa pani D. vyhrážala, že keď ona začne riešiť veci, so svojimi známymi právnikmi a prokurátormi, potom uvidí, čoho je schopná a že už nič nezmôže. Vzhľadom na to, že tam pracovala dva roky, tak s pani D. veľa pracovala a jej subjektívny názor je ten, že nie je správna diagnóza podľa toho ako sa počas tých dvoch rokov v zariadení správala. Za obdobie dvoch rokov sa možno bavíme o desiatkach týchto podaní pani Mužíkovej, nakoľko pani D. svoje podania dopĺňala.

18. Uznesením Okresného súdu Galanta č. k. 21Ps/28/2018-340 zo dňa 08.10.2020 bolo nariadené kontrolné znalecké dokazovanie znalcom D.. D. Č. na posúdenie a zodpovedanie odborných otázok.

19. Zo správy Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb pre dospelých v H. zo dňa 17.03.2020 vyplynulo aj to, že osoba, o spôsobilosti ktorej sa koná je od 19.06.2008 klientkou ich zariadenia, v časti Domov dôchodcov. Pri nástupe psychiatricka D.. U. Č. stanovila diagnózu - bipolárna afektívna porucha. Momentálne sa osoba, o spôsobilosti ktorej sa koná správa k personálu primerane. Nemala konflikty s personálom, ani s klientmi. Pokiaľ príde k výmene názorov, problém sa vyjasní a vysvetlí. Je mobilná a samostatná, s finančnými prostriedkami hospodári sama, bez potreby ich zasahovania.

20. Z kontrolného znaleckého posudku znalca D.. D. Č. č. 9/2021, vyplynulo aj to, že D. D. trpí bipolárnou afektívnou poruchou - aktívnou v manickom spektre poruchy a kverulačnou paranojou, v ktorej popri nevyvrátených a zvrátených myšlienkových bludných produkciách je kongruentná významná kverulačná aktivita v konaní. Obe duševné poruchy sú trvalé, ide o celoživotné, či doživotné priebehy ako bipolárnej afektívnej poruchy, tak paranoje, kverulačnej formy. Kverulačná paranoja je liečbou ťažko ovplyvniteľná a z tohto aspektu má horšiu prognózu ako bipolárna afektívna porucha, ktorá je liečiteľná lepšie, no taktiež je nevyliciteľná. Znalec odporučil obmedziť spôsobilosť menovanej na nasledovné právne úkony (v zhode s MUDr. S.): - udelenie súhlasu s poskytovaním zdravotnej (psychiatrickej) starostlivosti, v záujme dosiahnutia aspoň liečenia duševných porúch, zmiernenie emočného náboja, vnútorného psychického napätia, ktoré predstavuje riziko pre kardiovaskulárny systém a centrálnu nervovú sústavu, v prípade kverulačnej paranoje je dosiahnuteľná tzv. sociálna úzdrava, kedy menovaná poľaví vo svojom kverulačnom konaní, resp. toto konanie môže až odstrániť, - nakladanie s finančnými prostriedkami (ilustračná suma limitu na denné použitie do 5,- Eur) z dôvodu neúčelného nakladania s financiami v spojitosti s kverulačnou korešpondenciou, - kandidovať vo voľbách do zastupiteľských orgánov a verejných funkcií. V závere posudku uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so znaleckým posudkom č. 15/2019 znalca D.. D. S..

21. Bolo zrealizované pojednávajúce zo dňa 17.5.2021. Z výpovede znalca MUDr. D. Č. vyplynulo aj to, že D. D. trpí duševným ochorením ktoré bolo konštatované aj v predchádzajúcom ZP a tým je bipolárna afektívna porucha, ktorá je už chronifikovaná v manických prejavoch. Paralelne konštatoval u posudzovanej paranoju, kverulačnú formu v aktívnej klinickej podobe. Z výpovede pani D. vyplynulo aj to, že je starobnou dôchodkyňou, poberá starobný dôchodok v sume XXX,- Eur mesačne, pričom z tejto sumy platí cca XXX,- Eur za pobyt zariadení a sumu okolo XXX - XXX,- Eur má k dispozícii na uhrádzanie svojich osobných potrieb. V zariadení sa teraz cíti dobre. Finančné prostriedky od dcér nepotrebuje, vystačia jej finančné prostriedky, ktoré jej zostávajú z dôchodku, po úhrade výdavku na bývanie v domove. Neužíva žiadnu psychiatrickú medikamentóznú liečbu. Z výpovede procesného opatrovníka vyplynulo, že k navrhovanému obmedzeniu spôsobilosti svojej matky sa vyjadrovať nechcela. Za invalidnú bola matka uznaná z toho dôvodu, že mala psychiatrickú diagnózu. Aktuálne situácia v domove je stabilizovaná. Z výpovede prokurátora vyplynulo, že podľa názoru prokuratúry je v záujme pani D.,

aby súd rozhodol o jej obmedzení, keďže hrozí, že pani D. si v dôsledku svojich písomných prejavov privodí trestné stíhanie a navrhuje za opatrovníčku pani Ing. Z..

22. Okresný súd Galanta rozhodol rozsudkom č.k. 21Ps/28/2018-417 zo dňa 17.5.2021, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/65/2021-508 zo dňa 28.9.2021.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 5Cdo/39/2022-571 zo dňa 28.7.2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/65/2021-508 zo dňa 28.9.2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 11CoP/85/2022-602 zo dňa 31.3.2023 zrušil rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 21Ps/28/2018-417 zo dňa 17.5.2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

25. Bolo zrealizované pojednávanie zo dňa 12.12.2023. Z výpovede prokurátora vyplynulo aj to, že v plnom rozsahu zotrval na vyjadreniach na predchádzajúcich pojednávaniach v 1. stupni a zotrval na skutkových a právnych záveroch. Z výpovede procesného opatrovníka vyplynulo aj to, že pani D. býva v garsónke na L. S. J. X.. Susedov nepozná. Čo sa týka hospodárenia pani D., tak je vyrovnané a nevie o nejakých dlhoch pani D.. Jej zdravotný stav konzultovala s lekárkou MUDr. Š. a jej zdravotný stav nebol odlišný od iných osôb v jej veku. Nevie o tom, že by pani D. mala ambíciu uchádzať sa o verejné funkcie. Z výpovede pani D. vyplynulo aj to, že trvá na všetkom, čo vypovedala aj na všetkých písomnostiach, ktoré zaslala na súd. Od leta 2013 ju doktor H. neliečil. V roku 2023 nevyhľadala pomoc psychológa ani psychiatra, od roku 2013 nechodí psychiatrovi, nemá na to dôvody. Čo sa týka hospodárenia, tak sa usiluje nakupovať v akcii, lebo inak sa z dôchodku žiť nedá. Nekandidovala do zastupiteľských orgánov alebo verejných funkcií, veď načo, ani nemá ambíciu kandidovať. Čo sa týka vzťahov so susedmi, tak lepšie susedy ani nemôže mať. Nemá finančné problémy, nemá dlhy, má u dcéry schované peniaze na pohreb. Nevedie sa proti nej žiadne trestné ani priestupkov konanie.

26. Z vyjadrenia všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 16.11.2023 vyplynulo aj to, že psychický a fyzický zdravotný stav v máji 2023 nebol prekážkou vyslovenia plnej spôsobilosti na právne úkony.

27. Z rozpisu príjmov a výdavkov D. D. zo dňa XX.XX.XXXX na čl. 638-639 vyplynulo aj to, že sudkyňa ignorovala jej pravé doklady, jej výpovede a výpovede jej 3 svedkýň. Pani D. má mesačný príjem XXX,XX eur a mesačné výdavky 108,36 eur, pričom stav účtu pani D. k dátumu 7.11.2023 G. X.XXX,XX eur.

28. Z odpovede na dožiadanie od Mesta X. zo dňa 3.11.2023 na čl. 629 vyplynulo aj to, že pani D.Ž. má bydlisko L. XXXX/XX, Č..Y.. X, X. a rodinný stav je rozvedená.

29. Zo správy o opatrovankyni od M.. M. Z. zo dňa 9.1.2023 na čl. 610-611 vyplynulo aj to, že opatrovankyňa býva samostatne v garsónke na L. S. Č.. XX J. X., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú X., ktorá je v jej výlučnom vlastníctve. Opatrovankyňa je samostatná, sama si varí, perie aj upratuje. Opatrovankyňa poberala do 31.12.2022 starobný dôchodok vo výške XXX,XX eur mesačne a mesačne jej odchádzali z účtu finančné prostriedky za predpísané platby za užívanie garsónky celkom XXX,XX T.. Zo zostávajúce sumy jej dôchodku boli hrazené náklady na stavu, drogériu a čistiace prostriedky. Jej zdravotný stav je však vzhľadom k jej veku uspokojivý.

30. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka: Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

31. Zdravotné postihnutie, ako aj práva ľudí s postihnutím vníma súčasná odborná verejnosť (na Slovensku skôr právna veda a teória, pozn.) odlišne od čias minulých. Zdravotné postihnutie sa dnes nechápe už iba v medicínskom (individuálnom) rámci, ale svoj význam nadobúda rámec sociálny a právny, ktoré oproti minulosti väčšmi ingerujú hodnoty tvoriace substrát ľudských práv, ako napr. rešpekt a ochrana dôstojnosti (pozri napr. článok od autorov G. D. a D. D. pod názvom „Spôsobilosť k právnym úkonom v zahraničí; čas na reformu?“ uverejnený v Justičnej Revue, rok 2009, č. 5. s. 690). (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I.ÚS 313/2012 zo dňa 28.11.2012)

32. Z hľadiska § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, obmedzenie spôsobilosti na právne úkony musí byť vždy považované za prostriedok najkrajnejší. Skutočnosť, že osoba trpí duševnou poruchou ešte nie je dôvodom na obmedzenie spôsobilosti. Musí byť konkrétne uvedené prečo plná spôsobilosť ohrozuje záujem posudzovanej osoby a prečo nemožno situáciu riešiť miernejšími prostriedkami. Preto je súd povinný zaistiť úplné a spoľahlivé zistenia o osobných pomeroch obmedzovaného, teda ako sa prejavuje pri sociálnom kontakte s členmi občianskej spoločnosti, ako sa stará o svoje potreby a o potreby svojej rodiny, ako hospodári s finančnými prostriedkami a podobne.

33. Úlohou súdu je úkon znalca vyložiť z hľadiska práva v širšom rozsahu aj v rovine odborných znalostí, ktoré na predmetnú tému poskytuje právna veda. Na prvom mieste musí byť ochrana osobnosti menovanej, ktorej zdravotný stav je stabilizovaný.

34. K otázke spôsobilosti udeliť súhlas s poskytovaním lekárskej psychiatrickej starostlivosti, je na mieste uviesť, že zo znaleckých posudkov vyplynulo, že menovaná trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná a pokiaľ by sa podriadila liečbe, je možné očakávať zlepšenie jej psychického a fyzického stavu. Na základe vyjadrenia ošetrojúceho lekára zo dňa 16.11.2023 je zrejmé, že psychický a fyzický stav osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, v máji 2023 bol stabilizovaný a nebol prekážkou vyslovenia plnej spôsobilosti na právne úkony. Z odpovede Mesta X. a z výpovede procesnej opatrovníčky je zrejmé, že osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, býva v garsónke na L. XX, X., pričom z týchto dôkazov nevyplynuli žiadne spory alebo nedorozumenia so susedmi. Z výpovede osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, vyplynulo aj to, že si so susedmi vychádza dobre. To znamená, že osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, nepredstavuje nebezpečenstvo ani pre seba a ani pre svoje okolie. Z hľadiska testu proporcionality je tu je potrebné zdôrazniť, že toto obmedzenie nie je nevyhnutné pre menovanú z hľadiska jej osobného záujmu, ktorý je prioritný. Z hľadiska testu proporcionality na základe uvedených skutočností je potrebné ustáliť, že sledovaný cieľ nie je legitímny a nie nevyhnutný v slobodnej demokratickej spoločnosti. (porovnaj nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 412/04 zo 7.12.2005)

35. K otázke potreby nakladania s finančnými prostriedkami len do sumy 5,- eur denne, je potrebné uviesť, že tu obmedzenie spôsobilosti na právne úkony nie je potrebné, nakoľko zo správ opatrovníka vyplýva, že nedochádza k závažným finančným stratám a kvôli poštovnému a kopírovaniu sa nedostala do finančných problémov a ani s kvôli tomu nebrala pôžičky a teda svojím správaním neohrozila svoje majetkové pomery, pričom menovaná vie hospodáriť a rozumie hodnote peňazí i majetku. Z rozpisu príjmov a výdajov od osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, z 11.11.2023 je zrejmé, že osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, nie je zadĺžená a má Ú. X.XXX,XX T.. To znamená, že osobu, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, nie je potrebné chrániť pred zadlžovaním. Z hľadiska testu proporcionality na základe uvedených skutočností je potrebné ustáliť, že sledovaný cieľ nie je legitímny a nie nevyhnutný v slobodnej demokratickej spoločnosti. (porovnaj nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 412/04 zo 7.12.2005)

36. K otázke obmedzenia pasívneho volebného práva, je potrebné uviesť, že toto obmedzenie nemá opodstatnenie a nie je tu dôvod na ochranu záujmov pani D., keď výkon pasívneho volebného práva pre ňu alebo pre jej okolie nie je ohrozením, keď existencia samotnej duševnej poruchy neodôvodňuje takýto zásadný zásah do základných práv a slobôd. Okrem toho osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, ani nekandidovala a ani nemá ambíciu kandidovať do zastupiteľských orgánov alebo verejných funkcií. Z hľadiska testu proporcionality na základe uvedených skutočností je potrebné ustáliť, že sledovaný cieľ nie je legitímny a nie nevyhnutný v slobodnej demokratickej spoločnosti. (porovnaj nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 412/04 zo 7.12.2005)

37. To preto, že „obťažovanie súdu“, poprípade ďalších orgánov verejnej moci (správnych orgánov), hoci i množstvom nie vždy logických podaní, nemožno riešiť popretím subjektivity jednotlivca v ich dynamickej podobe. Právna subjektivity totiž musí pokrývať i právo jednotlivca na rozvoj jeho osobnosti v podobe interakcie s okolím, vrátane interakcie s verejnou mocou. (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. IV.ÚS 412/04 zo dňa 7. 12. 2005)

38. K otázke obmedzenia pani D. k spôsobilosti na právne úkony vo vzťahu k súdom, polícii, prokuratúre, iným štátnym orgánom a inštitúciám, je potrebné uviesť, že obmedzenie samostatne konať pred súdmi a inými štátnymi orgánmi nie je potrebné a opodstatnené, keď osoba, o ktorej spôsobilosti na právne

úkony sa koná, čiastočne rozumie uvedeným konaniam, keď v tomto konaní vyhotovila viacero podaní, ktoré boli podrobné a presné. Okrem toho z výpovede osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, je zrejmé, že sa proti nej nevedie žiadne trestné stíhanie alebo priestupkové konanie, a teda takéto obmedzenie nie je potrebné na ochranu tejto osoby. Z hľadiska testu proporcionality na základe uvedených skutočností je potrebné ustáliť, že sledovaný cieľ nie je legitímny a nie nevyhnutný v slobodnej demokratickej spoločnosti. (porovnaj nálezy Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 412/04 zo 7.12.2005)

39. Podľa § 247 ods. 1 CMP: Ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

40. Vzhľadom na skutočnosť, že neboli splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, súd konanie zastavil.

41. Podľa § 52 ods. 1 CMP: Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Súd nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil dôvody na iný postup.

43. Súd nepriznal ani štátu náhradu trov proti účastníkom konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie na Okresnom súde Galanta v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, pokiaľ sa po vyhlásení rozhodnutia oprávnená osoba nevzdala odvolania.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ako ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, v prebiehajúcom konaní spisová značka tohto konania, uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z., a v prípade, že ide o rozhodnutie o starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.